

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

РІК XLVII.

Ч. 170. Джерзі Сіті, Н. Дж., вівторок, 25-го липня 1939.

№ 170. Jersey City, N. J., Tuesday, July 25, 1939.

VOL. XLVII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ.

Тел. „Свобода”: BERgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союз: BERgen 4-1016. 4-0807.

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

ПОСАДНИКИ В ОБОРОНІ „ДОБЛЮ ПІ ЕЙ”

ВАШИНГТОН. — Конференція посадників під головуванням ньюйорського посадника Ля Гвардії розішлася, що федеральний уряд мусить краще опікуватись „Доблю Пі Ей”, бо інакше ціла та корисна інституція провалиться. А вислідом цього буде нужда серед багатьох людей. Посадники домагалися, щоб злагіднити загострення, впроваджені недавно конгресом до запомогової акції, а головне, щоб федеральний уряд не настоював на міста докласти від себе 25% до тих грошей, що їх дасть федеральний уряд. Посадники не протестували проти нововпровадження 130 годин праці місячно.

РУЗВЕЛТ НА „МИЛІ РОЗМОВІ” З ФАРЛІЕМ.
ГАЙД ПАРК. — Головний почтмайстер, а також голова Демократичного Національного Комітету, Джеймс Фарлі, перед відъездом до Європи пішов попроситися з президентом Рузвелтом, а при тій нагоді поговорити про політику. Значці кажуть, що Фарлі перестерігав Рузвелта, щоб той не важився кандидувати втретє, бо буде мати малу піддержку з боку Демократичної Партії. Про те Фарлі переконавсь у часі своєї недавньої поїздки по стеях.

УДЕРЖАННЯ МІСЬКОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ ЗРОСТАЄ.

НЮ ЙОРК. — На основі урядового обчислення адміністрація міста Ню Йорку зростає пересічно на кожного громадянина \$10 річно. В 1936 році припадало пересічно на голову \$75, а 1937 р. \$85.

РУЗВЕЛТ ЗВІЛЬНИВ ДВОХ ЗАСУДЖЕНЦІВ.

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвелт на поручення департаменту справедливості увільнив двох в'язнів з Атланти, що сиділи там від 1937 р. за злочинний пригляд, як сиділи там від 1937 р. за злочинний пригляд, що це вони виконали цей напад, за який два попередні були засуджені.

ЛЯВІНА СХОПИЛА ГУРТ ЛЮДЕЙ.

ГЕЙСІР (Вашингтон). — Снігова лявіна, біля сто стій ширини, в шаленій швидкості, скочуючись у долину, захопила гурт осіб, зложений з 25 чоловіків і жінок. Лише деякі врятувались. Інших захопив сніг і або роздавив, або потягнув у вищу пропасть, де правдоподібно вони згинули. Рятункові гурти вибирались у розшуки. Покищо витягнули два трупи. Гора, з якої скотилась лявіна, висока 10,000 стій.

ДИВНА ПРИГОДА 80-ЛІТНЬОГО СТАРЦЯ.

НЮ ЙОРК. — 80-літній старець Генрі Адельський, що перебуває в захисті для старих у Бронксі, мав дивну подію, яка віщує йому ще довге життя: Якимсь чудом він випав з вікна кімнати, що знаходилась на п'ятім поверсі. Був би згинув на місці, якби був упав на землю. Та по дорозі він зачепився ногою за залізні штахетки, що були перед вікном, один поверх нижче. Там він висів, аж доки його здоров'я не витягли. Зранив собі лише трохи ногу.

ДИСПУТА ДОВКОЛА ОТЦЯ КАГЛІНА.

ДІТРОЙТ. — У відповід на закид Еліота Рузвелта, сина президента, що священник Кагліна з Дітройту ширить антисемітизм і через те йому треба заборонити через радіо говорити, виголосив минулої неділі через радіо д-р Едвард Карен, президент міжнародного товариства католицької правди, промову. Він закидав молодому Рузвелтові лицемірство й питає його: „Де був ваш і вашої родини голос, пане Рузвелт, коли червоний уряд диктатора Сталіна в СРСР винищував бідних, безборонних селян України?” Карен закидав молодому Рузвелтові і його родині, що вони є односторонні, стають в обороні лише деяких покритих людей, а інших забувають.

ПОСУХА В НЮ ДЖЕРЗІ РОБИТЬ ВЕЛИКІ ШКОДИ.
ДЖЕРЗІ СІТІ. — Посуха в стеїті Ню Джерзі і сусідніх стеїтах продовжується. Наслідки дуже погані. Трави подекуди цілком повисихали, а худоба, спражена води, дуріє і безконтрольно бігає по полях. У деяких околицях навіть фермерам загрожує брак води і вони копають в попіху, днями і почаями, нові криниці.

ВІНЧАННЯ 105 ПАР ВІДРАЗУ.

МОНТРЕАЛ (Канада). — Заходами організації католицьких робітників підготовлено в Монтреалі вінчання для 105 пар нараз. Вінчання переводив архієпископ, а асистували йому кілька єпископів. Згадана організація своїм коштом зготувала також прийняття для 30 гостей кожної звичаної пари, а опісля для новоженців постаралась про авта, якими вони переїздили по місті.

ЖИДИ ПІКЕТУЮТЬ АНГЛІЙСЬКІ КОНСУЛЯТИ.

Жиди, в числі кількох соток, пікетували англійський консулат у Ню Йорку і Бостоні. Пікети зорганізувала жидівська сїоністична організація, як протест про спинення жидівської еміграції до Палестини англійською владою.

ГОСТИНА ПРЕЗИДЕНТА ПАРАГВАЮ В БРАЗИЛІЇ.

Дня 29, червня прибув до Ріо де Жанейро нововибраний през. Парагваю, генерал Естігарібія. Парагвайському президентові, який був офіційним гостем бразильського уряду, столиця влаштувала торжественне прийняття.

Обов'язуючи з журналістами світову політичну ситуацію, ген. Естігарібія сказав між ін. що є прихильником ясного порозуміння між урядами Америки, щоб назріваний світовий конфлікт застав один американський фронт.

На безцеремонний запит представника одної французької агенції, яке становище займає би його уряд, коли би певні чужинські партії хотіли пошкідувати в його країні фашистські доктрини, як це донедавна було в Аргентині, ген. Естігарібія, поминаючи свій запит, відповів кореспондентові: „Політика повинна бути гнучка. Це справа примінення. Що служить Росії, Японії або Франції, може бути непридатне для Парагваю. Все залежить від примінення. Кожний уряд старается жити по своєму, згідно з краєвими вимогами й можливостями свого народу”.

Прощаючися з журналістами, президент Парагваю висловив своє захоплення велитєнським поступом, що його досягнула Бразилія за час правління уряду Жетуліу Варгаса.

По триденній побуті в Ріо де Жанейро президент Естігарібія відлетів у неділю літаком до Порто-Алегре, а звідти до столиці Урагуаю, Монтевідео.

БУРЯ У ГОРЛИЧИНІ.

13-го травня пополуноді проїшла над північною частиною горлицького повіту буря з громиками. Був і густий град. Утрати в засівах досягають аж до 30% сподіваних плодів.

ТРАГІЧНА ЗАБАВА.

Зо Стокгольму повідомляють: П'ять хлопців у віці 12—13 літ, демонструючи примітивну бомбу власної продукції, спричинили вибух. Всі тяжко ранені.

ДОВГА РУКА АНГЛІЇ.

На домагання генерального штабу веде англійський уряд розмови з Афганістаном та Іраком з метою витягнати ті держави до „протнагресивного фронту” й тим чином на випадок війни забезпечити собі спокій на кордонах Індії.

ДВНАЦЯТЬ-ЛІТНІЙ ДУШЕГУБЕЦЬ.

У Філкові, долиньського повіту, 12-літній Павло Дмитрук застрелив з „дубелітки” Станіслава Рубінського. В цій справі поліція веде слідство.

30 МІЛІОНІВ БРАЗИЛІЙЦІВ ХОДЯТЬ БЕЗ ВЗУТТЯ.

„Діаріо да Тарде” пише, що на 50 мільонів населення Бразилії 30 мільонів ходять без взуття. Є це — каже — наслідок низького заробітку робітничої верстви населення. Часопис звиняє уряд, щоб постарався цьому нещастю зарадити.

МІЖНАРОДНИЙ ЗІЗД ЛЕТУНІВ БЕЗ МОТОРОВОГО ЛЕТУНСТВА У ЛЬВОВІ.

У Львові відбувся Міжнародний Зізд безмоторового летунства „Істус”. Є і закордонні делегати. 14-го травня пополуноді зачалася наукова частина зізду, а також зачалася властива змагання, в яких стартували малярські, югославські, литовські і польські летуни. Нїмці і італійці не прилетали своїм представниками.

ЗАЛІЗНИЧНИЙ ШУР У СПАЛЬНОМУ ПЕРЕДЛІ.

Я. Гольдмана, літ 61, нафтового промисловця у Львові, обікрав якийсь злодій у поїзді між Скажиськом і Перемислом у хвилині, коли Гольдман заснув у спальному вагоні. Вкрали портфель з 300 зл. закордонний паспорт і різні записки.

СВЯТОКРАДСТВО В ОТИНІ.

В Отині був влом до римокат. костела. Вломники дісталися до захристії, виломивши двері, у захристії розбили залізну колодку на скарбонці, шукаючи грошей. Опісля перешукали ще і другу захристію. Та грошей не знайшли. Відійшли, нічого не забравши.

СТУДЕНТКА - КОМУНІСТКА.

Дисциплінарна комісія варшавського університету позбавила права до студій у всіх польських академічних школах студентку правничого відділу Песу Єдин за приналежність до комуністичного союзу молоді.

ПЛЯНТАЦІЯ РИЖУ В СОВЕТСЬКІЙ УКРАЇНІ.

В Советській Україні ведуть підготовні праці для плянцїї рижу. В 1939-му році управа рижу має зайняти коло 20,000 гектарів у Дніпропетровській окрузі.

НОВИЙ СПОСІБ ПРОДУКЦІЇ ЗАЛІЗА.

На Криворіжжі приступили до масової продукції заліза, яке одержують безпосередньо з руди. Це т. зв. „губчає залізо”. Мають зорганізувати цілий новий комбінат для продукції й переробки того нового сирівцю.

ЛЮДИНА, ЯКА ПОЧУЛА НА ВЛАСНІ ШКІРІ СИЛУ ОРЛИНИХ КРИЛ.

На обістя селянина Человича в Руднику на Віленщині прилетів величезний орел, що намагався схопити порося. Челович кинувся відганяти орла, але він зламав його на землю двома помахами крил і сильно поранив. Колиб не син Человича, що виліз з хати з вилами і прогнав орла, хто знає, чим скінчилась би була боротьба Человича з орлом у двійку.

НЕЗВИЧАЙНИЙ РЕКОРД НУРЦІВ.

Бригада нурців, що останніми часами видобувала ваптаж з таємничо - ушкодженого корабля „Челюскін” у Фінляндському заливі на висоті Таліна, працювала у 500-ній катастрофі советських кораблів.

ПРИКРИЙ СОН НА ЗАЛІЗНИЧОМУ ТОРІ.

Стрілковий станці Грубешів, Мазуркевич, не мав сили зайти по п'яному до хати, тому ліг спати таки на дорозі, тобто на шинях залізничного наципу. Пробудження йому страшило. Поїзд відтяв йому праву руку і відкинув сяйло-чого з такою силою, що він смертельно поточений на всьому тілі.

ВТЕЧА ЛЬВИЦІ З ЦИРКУ.

Протягом вистави „Лондон Цірк” у Кашоейра (Бразилія) вискочила з клітки львиця і втекла. Перенята панікою публіка почала тиснутись до виходу, підчас чого сабоду осіб поклічено. Переслідувана поліцією і цирковою службою, львиця виїхала на вулицю, перескочила через тротуар бавлячися дітьми і зникла. По довшім полюванні, підчас якого віддано до десяти кільканацять стрільв, вдалося врешті власникам цирку братам Робатіно небезпечного збігця зловити й осадити назад у клітку.

ФІЗИЧНА ВИТРЕВАЛІСТЬ.

Багато з нас думає, що бути президентом держави, королем, чи хочби міністром, це досить легка справа, одначово зовсім противно, бо до цього треба не тільки здібностей і освіти, але також фізичної витревалості.

Переведені в тій справі обчислення показує, приміром, що президент Франції п. М. Лебрун у часі своєї першої 7-літньої каденції виконав таке: 1,000,000 кам. дорож, підписав власноручно 200,000 ріжних документів, уділяв 7,000 авдієнцій і брав участь у 350 святочних відкриттях. А князь Віндзор, коли був іще престолонаслідником, на одні приноятії, улаштовані у його честь в Африці, мусів за один вечір подати руку 2,000 особам.

Діяльність таких державних мужів, як Гітлер чи Муссоліні, ще значно більша, бо вони, як диктатори, виконують обов'язки кількох міністрів, а з тим ріжні відкриття, промови та дипломатичні поїздки, які в теперішній політиці є дуже актуальні.

УБИЛА СОКИРОЮ ДИТИНУ.

У Львові в домі при „вул. Замаритинівській” 116, хвора на умі 37-літня Л. Фісєрова, жінка шева, вдарила сокирою трині в голову 2-літнього Тонно Гальперніну, доньку свого сусіда. Перевезена до лікарні дитина померла. Убивницю арештували. Причиною цього нещасного вчинку було сусідське непорозуміння між убивницею і її сусідками, Гальперними. Фісєрова перебувала вже давніше у заведенні для хворих на умі на Кульпаркові.

НА ГУЦУЛЬЩИНІ ПІД МАДЯРАМИ НЕМА СПОКОЮ

БРАТИСЛАВА (Словачина). — Юрій Таркович у письмі до „Свободи” подає:

До українського табору в Братиславі прибувають постійно нові збігці з Карпатської України. Тим днями прибули збігці аж з Рахова і Ясіня. Вони розповідають, що на Гуцульщині неспокійно. Мадярська жандармерія далі переслідує свідоміших гуцулів. Між жандармами і цугулами приходиться часто до сутичок. В дорозі з Рахова до Богдану напали гуцули на 18 озброєних жандармів. Жандарми почали відстрілюватись, а вкінці втекли до Рахова, оставивши по дорозі 6 убитих жандармів. Тепер проголошено наново стан облоги. Та покищо нових арештів мадяри не переводять, бо мабуть бояться зброш, заворушень, знаючи, що населення має зброю, поховану в горах. Збігці заявляють, що населення ненавидить малярських окупантів і готове до нової збройної боротьби з ними. Та інакше не може бути, бо люди були свідком страшний малярських дикуств, яких мадяри допускались не тільки над українською інтелігенцією, але й над селянами і робітниками.

Далі втікають.

З усіх закутків Карпатської України втікають переслідувані мадярами українські дітячі й м'яють. В Братиславі перебувають тимчасом у перехідовім таборі, звідки відходять на роботи до Німеччини.

ПРОФ. ГРАНОВСЬКИЙ І ІНЖ. КОСАР ВІДВІДАЛИ ЗАКАРПАТТЯ.

БРАТИСЛАВА. — Сюди прибули проф. Олександр Грановський, голова Організації Державного Відродження України в Злучених Державах, і інж. Володимир Косар, голова Українського Національного Об'єднання в Канаді. Обидва відвідали Карпатську Україну і табор для збігців з Карпатської України в Братиславі, де їх привітав командант табору, сотник Кишменко.

НОВА ЗАКОВИНКА.

ЛОНДОН. — Англія має нову сензацію. Кажуть, що прем'єр міністрів Чеймберлін питатиме секретаря для заморської торгівлі, Р. Гюдсона, про те, що він наговорив німецькому торговельному представникові Вольфатові у справі англійської позички для Німеччини. Гюдсон дав до пізнання, що він говорив з німецьким представником як „приватна людина”. І приобіцяв, що колиб Гітлер не настав на зворот колоній і був готовий до мирних переговорів, то Німеччина дісталаб доступ до сировини і заграничних ринків, а крім того ще й великі кредити з боку Англії й інших держав.

ГОЛОД НА СІРВІЦІ.

БЕРЛІН. — В Німеччині уже не криються з тим, що бракує сирівців і фахових робітників. Дуже відчується брак заліза, але це головне тому, що Німеччина почала розбудову краю на небувалі досі розміри.

В ТИРОЛІ НЕЗАДОВОЛЕННЯ.

ЖЕНЕВА. — В провінції Больдано, в полудневім Тиролі, що є тепер під італійською владою, німці не хочуть повірити, щоб Гітлер змушував їх ставати італійськими патріотами. А є там яких 15,000 тироців, бувших австрійських підданих, які досі не погодилися з італійським режимом і не признаються до італійського громадянства. Італії йде мабуть саме про те, щоб тих упертих виселити.

ЗАПЕВНЯЄ, ЩО БУДЕ БОРОТИСЯ ЗА ДАНИЇ

ВАРШАВА. — Польська преса приносить нові заяви високих військових осіб, у яких вони дають вираз тому, що армія буде боротися, якщо війна буде одиноким забезпеченням перед німецьким імперіалізмом. Ті, що вміють читати серед рядків, зазначають, що і в тій військових пробивається сумнів, чи прийде до війни через Даниї. Виходило, що і ті кола переконані, що ця справа буде поладжена „мирним шляхом”.

ЗАПЕВНЯЄ, ЩО БУДЕ БОРОТИСЯ ЗА ДАНИЇ.

МОСКВА. — Совети ведуть з одного боку переговори з Німеччиною в торговельних і кредитних справах, а з другого піддержують чехів у їхнім спротиві супроти Німеччини. Це останнє роблять при допомозі радія з радіопропаганди на чехів й Тирасполі в Україні. Іхня пропаганда не має нічого спільного з комунізмом. Навпаки, вона націоналістична. Звернена на те, щоб піддержувати у чехів їх національний патріотизм. І тому передальний навіть при таких авдіціях і чеський національний гнів. Таке було наприклад передане у зв'язку з поданням пам'яті Івана Гуса.

ЗВІТ

Д. ГАЛИЧИНА, ГОЛОВИ УКРАЇНСЬКОГО АМЕРИКАНСЬКОГО ВИСТАВОВОГО ТОВАРИСТВА, ЗЛОЖЕНИЙ НА ЗБОРАХ ЦЬОГО ТОВАРИСТВА, ЩО ВІДБУЛИСЯ 20. ЛІПНЯ 1939 Р.

Український День на Світовій Виставі.

Українсько-Американське Виставове Товариство, створене з представників різних національних організацій, почало свою діяльність у березні 1938 р. Завданням цього Виставового Товариства було підготувати участь української імміграції в Світовій Виставі в Нью-Йорку в 1939 р. Ця участь мала бути підготовлена відповідно до засобів, відповідей до тих зібраних жертв, якими Товариство буде розпоряджатися.

Виставове Товариство розпоряджалося сумою \$5,543.68, бо стільки зложено на нашу участь у Світовій Виставі. Хотіло гроші зложити і на що вони були видані, то про це здасть звіт касієр Виставового Товариства. Я тільки зауважу, що та незначна квота, зложена на цілі нашої участі в Світовій Виставі, доконала великого діла та сповнила зовнішнє своє завдання. Тим великим ділом була величавна культурна маніфестація української імміграції на Світовій Виставі в день 18. червня 1939 р., така маніфестація, на яку наша імміграція ще досі ніколи не могла спомогтись. Це був дійсний Український День на Світовій Виставі. У кожній павільйоні, у кожній виставовій будівлі та взагалі на кожній місці великої виставової площі можна було почути українську мову та бачити гуртки молодих хлопців і дівчат у чудових українських строях. І не диво. Бо американська Україна вислала на Український День коло 60,000 учасників, а тільки для самого виведення програми стануло 1,000 молодих хлопців і дівчат, що брали участь у хорі чи танцях. Програма Українського Дня, що складалася з хору під проводом нашого славного диригента, проф. О. Кошиця, сольові співу п. М. Голинського, найбільшого українського оперного співака, виступу дуже талановитого 10-літнього скрипачки Донни Греско та народних танців, пройшла з великим успіхом. За цей успіх належить найбільше призначення тій родині тут молоді, яка брала участь у програмі, а також тим усім тисячам молоді, які прибули на Український День і перший раз в історії української імміграції збирались так чисельно і взяли таку громадську участь, якої вони не брали досі в ніякій українській маніфестації.

Як ставився У. Р. Союз і „Народна Воля“ до спільної акції запомогових організацій у справі Українського Дня.

Я тут згадав у кількох словах про самий Український День на Світовій Виставі, а тепер вернусь ще до того, в який спосіб підготовлено цей День, та які труднощі треба було побороти, заки українська імміграція могла виступити на Світовій Виставі. А труднощі і перешкоди було багато й були вони різні. Одні походили від наших ворогів, а інші від наших власних людей, деяких організацій та часописів.

Відомим є уже факт, що заки створено Виставове Товариство, то над справою нашої участі в Світовій Виставі нараджувались представники чотирьох українських запомогових організацій. Та з тих напад не винесено ніякого плану щодо спільної акції запомогових організацій в справі підготовки нашої участі в Світовій Виставі. Пропозиція представників У. Р. Союзу щодо такої спільної акції не прийнялась головним через спротив представників Українського Робітничого Союзу і „Народної Волі“, які відразу заявили, що У. Р. Союз не може дати нічого на нашу участь у Світовій Виставі та що запомогові організації повинні взагалі стояти якнайдалі осторонь від творення якогось спільного тіла, для ведення спільної акції в тій справі, бо, мовляв, українська імміграція, побачивши, що запомогові організації займаються підготовкою нашої участі в Світовій Виставі, не зложити тоді ніяких, або дуже малих жертв, бо буде думати, що запомогові організації самі зложать потрібні фонди.

Одинокий вислід з двох збо-

рів представників чотирьох запомогових організацій був той, що вони видали спільний заклик до місцевих ньюйоркських і околичних товариств, запрошуючи їх вислати своїх делегатів на наради в Нью-Йорку.

На тих нарадах створено Виставове Товариство, до якого ввійшли 42 представники різних організацій. Це Товариство в своїй цілощільній праці дістало в першій мірі велику піддержку від „Свободи“, в якій було поміщених багато статей, відозв та закликів у справі складання жертв та взагалі в справі підготовки нашої участі в Світовій Виставі.

Описав Виставове Товариство дістало також піддержку від „Америки“ і „Народного Слова“, які поміщували закликати та відозви. Тільки „Народна Воля“, орган У. Р. Союзу, до якої були вислані також усі закликати та відозви, не містила їх. Правда, один раз „Народна Воля“ була помістила протокол з наради Виставового Товариства, та це було поміщено тільки для кпини і критики.

Як причину такого поступовання подавала „Народна Воля“ те, що, мовляв, представники У. Р. Союзу і „Народної Волі“ були цілий час за те, щоб Виставове Товариство складалось тільки з представників місцевих ньюйоркських і околичних організацій. А тут до Виставового Товариства ввійшли представники трьох запомогових організацій. Знаючи, знехтовано волю У. Р. Союзу. Треба було держатись осторонь від Виставового Товариства так, як бажали собі представники У. Р. Союзу. Очевидно, до Виставового Товариства міг належати також і представник У. Р. Союзу. Для У. Р. Союзу, і то на прохання його представника, державно довший час навіть місце заступника голови Виставового Товариства. Та вкінці У. Р. Союз таки не післав свого представника до Виставового Товариства.

Які бідненькі й короткозорі були аргументи представника У. Р. Союзу, щоб до Виставового Товариства не входили представники запомогових організацій, то це показалося найкраще тоді, коли Виставовому Товариству прийшлося опісля поборювати ті труднощі, які йому ставлено для відбуття Українського Дня на Світовій Виставі. Бо коли ми вкінці поборили труднощі і дістали цей наш День, то у виведенні того Дня заважило саме найбільше те, що Виконний Уряд Виставового Товариства спочивав у руках представників запомогових організацій. Бо, як заявив мені і секретарі Товариства на одній конференції представник заряду Світової Вистави, то заряд Світової Вистави кермувався у першій мірі таки бизнесовою стороною кожного підприємства. Тому він мусить

мати заздалегідь заперечення, що підприємстві діло буде успішне. „Нас не цікавить самий склад вашого Виставового Товариства як такого, але за те для нас є важко знати, які організації заступають ті люди, які є тепер у Виставовому Товаристві“, говорив цей представник. Ясним є, що заряду Світової Вистави йшло про те, чи ми можемо дати належну заповнюку за виведення відповідної програми та за те, скільки українців ми можемо дістати на наш День.

Роль гетьманського часопису „Наш Стяг“.

Крім „Народної Волі“, від якої, як уже було згадано, Виставове Товариство не мало ніякої кооперації і піддержки, знайшлася ще одна українська газета, яка не тільки що не помагала, але ще й шкодила. І то шкодила в злочинний і нечесний спосіб, стараючись викликати серед громадянства недовіра до заряду, закидаючи йому навіть такі речі, як спроневерення грошей, зложені на нашу участь у Світовій Виставі. Писала та газетка, що десь поділились якихось \$400, які мали бути зужиті на видання брошури у зв'язку з Українським Днем, а тепер ані брошури ані грошей нема. Цей часопис, що таке писав, це, як можна догадатись, гетьманський „Наш Стяг“. Кажу, як можна догадатись, бо саме цей часопис уже довший час випускає в подібний спосіб про кожну справу, що не зв'язана з гетьманством.

Крім часописів були ще й поодинокі особи, які старались утруднювати, а то й шкодити праці Виставового Товариства. От, наприклад, кілька днів уже перед Українським Днем двоє молодих людей, певні визначні соціалісти спід фірми „Народної Волі“, захопили до заряду Світової Вистави і ставили там такі запити: У який спосіб Українське Виставове Товариство могло дістати дозвіл на відбуття Українського Дня, коли американський ньюйоркський часопис „Мірро“ не міг добути дозволень, щоб на його Дні виступили українці? Коли заряд Світової Вистави відмовив газеті „Мірро“ дозволу на виступ української групи на підставі свого контракту з Советами, а тепер українське Виставове Товариство дістало дозвіл на такий самий виступ, то чи цей контракт між Советами і зарядом Світової Вистави вже змінений, чи взагалі далі не існує? Чи заряд Світової Вистави знає, скільки грошей збирав українське Виставове Товариство? Чи українське Виставове Товариство здає зарядові Світової Вистави звіт із зібраних жертв?

Як заявив нам зараз на другий день по тім представник заряду Світової Вистави, то для нього було дуже дивно, щоб того роду запити могли бути вийти з уст наших людей. Тому він питав нас, чи це є ваші вороги.

Властиві перешкоди в улаштуванні Українського Дня.

Тепер приходжу до властивих перешкод, які наше Товариство мусило поборювати,

щоб видістати Український День. Бо те, що, як і чи писала „Народна Воля“ або „Наш Стяг“ у тій справі, не мало ніякого значіння чи впливу на підготовку праці, на жертвенність чи на успіх самого Дня. Бо українська імміграція зложила свої жертви, які були потрібні для приготування нашої участі у Світовій Виставі, а також узала участь десятками тисяч в Українським Дні. Отже зроблено те, що було плановано, та досягнуто якнайкращі успіхи. Тому, коли я згадав тут про ту роль, яку грала „Народна Воля“ чи „Наш Стяг“, то зробив я це тільки на те, щоб деякі факти були зареєстровані.

Отже властиві перешкоди, які треба було поборювати, походили від кого іншого. Походили вони від найбільшого ворога українського народу, від комуністичної Росії. Кривава рука Сталіна, яка вже вимордувала мільйони українського народу на його українських землях, хотіла досягнути також і українську імміграцію в Америці. Хотіла досягнути українську молодь, роджену й виховану тут в Америці. Хотіла замкнути уста тої молоді, щоб вона не могла виступити на Світовій Виставі за здобутками своєї культури.

Згідно з умовою, ствердженою трьома листами від заряду Світової Вистави, відділу „Спешел Івент“, до українського Виставового Товариства, нам було заперечено Український День на Світовій Виставі на 18. червня 1939 р. Це заперечення ми дістали ще в другій половині минулого року. І все було в порядку аж до початку квітня 1939 року. Тоді то наше Виставове Товариство дістало листа, що Український День не може відбутися. Хоч у листі не було подано причини відмови, то вже кілька днів лізніше по отриманні згаданого листа наше Товариство мало докладні відомості про причину. На спільній конференції голови, касієра й адвоката Виставового Товариства з представниками заряду Світової Вистави було нам сказано, що високий комісар Советського павільйону запротестував проти виступу українців на Світовій Виставі, а свій протест він опирає на умови контракту, підписаного Советами з зарядом Світової Вистави, які то умови постановляють, що Совети мають заступати на Виставі ті всі народи, які належать до Союзу Советських Республік.

Наша відповідь була, що українці, які мають брати участь у програмі Українського Дня, не мають нічого спільного з Советами, бо це американські громадяни, роджена тут молодь буде виступати на Українським Дні. Представники заряду Світової Вистави признавали слушність нашим аргументам, та однак заявили, що вони мають зв'язані руки і не можуть нічого зробити. У тому самому часі Совети висували щораз то нові причини та вживали всіх можливих заходів, щоб такі не допустили до нашого виступу.

Акція Виставового Товариства успішна.

Та і наше Виставове Товариство не спало. Ми вживали також різних заходів і різних впливів. Була ця справа також предложена відповідним чинникам у Вашингтоні. Це тягнулось так ціли два місяці. І за тих два місяці не було одного такого дня, щоб ми лишили ту справу нечинною. Я, касієр і адвокат комітету відбули тільки з представниками заряду Світової Вистави 14 разів. Та вже найбільше старань і часу докладав п. Пізнак, адвокат Виставового Товариства, який впродовж того часу, як та справа рішалася, був майже кожного дня на Виставі, відбавляючи там наради чи візитування на різних урядників, з якими мав відбувати конференції. Вкінці нам удалося видістати дозвіл на нашу участь у Світовій Виставі. Та коли ми навіть дістали вже дозвіл, то ще й тоді не було кінця протестам со стороны Советів. Ті протести довели до того, що нам не дозволено промовити й слова в часі нашої програми в день 18. червня. Ніякий член нашого комітету не міг навіть передати привіт зібраній публіці. Ця заборона відносилась однак до української й англійської мови. Коли ми протестували проти такого поступовання, то один з урядників заряду Світової Вистави заявив, що заряд Вистави мусить так поступати на ви-

ЯК ПРИЙШЛО ДО ВИРИШАЛЬНОГО ПОВСТАННЯ ПРОТИ ПОЛЬЩІ ЗА БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

Відомий український історичний повістьяр
АНДРІЙ ЧАЙКОВСЬКИЙ
малює що цікаву добу
В СВОІЙ ПОВІСТІ ПІД ЗАГОЛОВКОМ

ПЕРЕД ЗРИВОМ

Повість починається віданням 14-літнього Богдана Хмельницького, сина Михайла Хмельницького, сотника чигиринського полку реєстрових козаків, до езультського лісцю у Львові, та доведена до моменту, коли нелюдський сусід-лях розбив сім'ю й родинне життя Богдана Хмельницького й коли Хмельницький рішається шукати пімсти за свої особисті кривди, напрасляючи кривди ворогів супроти всього українського народу. Читач пізнає всі визначні дієві особи, що грали чільну роль у великих переворотках тих часів, що остаточно змінили зовсім історію східної Європи.

3 портретом автора й передмовою.
ЦІНА 50 ЦЕНТІВ.

Замовляйте:
„СВОБОДА“
81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

разне домагання Департаменту Сейту з Вашингтону, в який советський уряд заложив через свого посла в Україні офіційний протест проти виступу українців на Світовій Виставі. Тому, як заявив цей урядник, справа вашого Українського Дня на Світовій Виставі не є звичайною справою. Вона стала „AN INTERNATIONAL AFFAIR“.

Тому, що ця заборона щодо промов наступила три дні перед Українським Днем, то наше Виставове Товариство не мало вже часу робити відповідні старання у тому напрямі, щоб добути знесення цієї заборони. Тим більше, що треба було мати на увазі головну ціль, а саме, наш виступ на Світовій Виставі. Маючи це на увазі, наше Виставове Товариство мусило прийняти і згодитись на такі уступки, яких серед інших обставин ми ніколи били не зробили. От, наприклад, ми мусили згодитись залишити видання окремої пам'яткової книжки, для якої вже були навіть вироблені чудові окладники, що на них був напис „UKRAINIAN DAY“, та було видрукованих 5,000 окладників і 53 книжко-взірці.

Заряд Світової Вистави так дуже побоювався, щоб ми часом не згадали в тій книжці про злочини, які поповнюють Совети на українському народі, та видавши книгу, не роздавали її між людей у часі нашої участі на Світовій Виставі, хоч очевидно матеріал, що мав бути поміщений у тій книжці, мав на цілі тільки пропаганду наших культурних надбань.

Крім того був протест со стороны Советів навіть проти змісту пісень, які були відспівані на Українським Дні. Та в тім випадку нам удалося відбити успішно цей протест.

Я згадав тільки в коротких словах ті труднощі, які наше Виставове Товариство мусило

поборювати. Не буду тут описувати в подробицях та передавати перебіг різних конференцій з зарядом Світової Вистави, чи з ріжними іншими чинниками, бо це забрало би багато місця і часу. Це треба би передавати звіт з двох місяців постійної праці і старань.

Говорячи про ті довгі старання, згадаю тут ще про одну комічну історію. Комічна вона тим, що знайшовся один наш чоловік, який повірив у те, що він написанням одного листа до голови заряду Світової Вистави причинився до виведення Українського Дня на Світовій Виставі. А щоб перекопати інших людей, промагав силу свого листа, то в тій цілі роздавав навіть листочки між наших людей на Українським Дні на Світовій Виставі.

Я думаю, що ніхто з нас не може мати нічого проти того, щоб дати людині признання за якусь роботу. Але інша справа, коли хтось гордиться до такого признання, яке належить зовсім комусь іншому. А так було в цім випадку.

Закінчуючи звіт про діяльність Українського Виставового Товариства, я в імені цього Товариства складаю щире подяку тим усім організаціям та поодиноким громадянам, які зложили жертви та в той спосіб уможливили підготовку участі української імміграції у Світовій Виставі в Нью-Йорку в день 18. червня 1939 р. Окрема подяка належить ще Комітетові Молоді, який був створився у Нью-Йорку спеціально для праці в цілі роздобуття фондів на нашу участь у Світовій Виставі.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО
В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ЕДГАР РАЙС БОРОВС
автор романів про Тарзана

ДЛЯ МАСОВОГО ПОШИРЕННЯ

Накладом Українського Національного Об'єднання Канади вийшли:

по українськи:

М. ПОГОРЕЛЬКИЙ:

„ДЕМОКРАТИЗМ“ СТАЛІНА

Брошура на 32 сторони з 7 карикатурами зображає маску демократизму з большевицької диктатури в Москві та її прислужників по всьому світу 5 центів

по англійськи:

THE UKRAINIAN CAUSE

Брошура складається з 3 частин: 1) радіової промови, котру проф. Г. В. Симпсон за саксатунського університету виголосив дня 3. січня 1939 року, а в котрій він підкреслює, чому українська національна справа стала певним питанням сучасної Європи; 2) карти етніографічної України, з поданням займанщин; 3) Радіової промови Василя Свистуна, українського діяча в Канаді, про домагання українців. Промова була виголослена заходами Канадського Інституту для Міждержавних Справ дня 15. січня 1939. 16 сторін 5 центів

При замовленні більшої кількості відповідна знижка.

Шліть замовлення до:

„СВОБОДА“
P. O. Box 346 Jersey City, N. J.

на бойовій стійці, без огляду на те, чи на українське питання є в Німеччині „конюнктур“, чи ні. Тепер він увінчав свій світогляд книгою, яка напевне займе видатне місце в чужинській літературі про „землю будучості“).

Вже назверх книга робить прегарне вражіння. Обгортка має за тло українську вишивку й мапу України, а на цій тлі рельєфно виступає український герб. Добре, хоч трохи односторонньо дібрані ілюстрації знайомлять читача з українським краєвидом, народними типами й національними героями. Одна з мап показує етніографічне розселення українського народу за найновішими даними та корисно відрізняється від фантастичних мап, яких останніми часами так багато розплодилось.

Текст охоплює минуле, сьогочасне й майбутнє українського народу. На 200 сторінках тяжко було дати вичерпний образ політичного, культурного й господарського життя України колись і нині, до того ще в складі різних держав із ріжною структурою. Проте читач не знаходить важливіших прогалин, а в деяких розділах подивляється докладність, з якою автор поринув у свій предмет.

Та хоч німецька література про Україну далеко бідніша, ніж вона могла і повинна бути, то всеж інформаційних німецьких книжок про Україну є чимало, і не в цім значінні книжки Акселя Шмідта. Її значіння в політичних висновках автора, в гірких правдах, які він каже своїм землякам, у добрих порадах, які він їм дає. Він не криється за своїм переконанням, що німці досі робили лише помилки в своїй українській політиці, що завідали, коли німці мали вибирати між орієнтацією на прометеїзм та орієнтацією на котрунебудь іншу силу — вони орієнтувались на ту іншу, Українську ворожу силу. Він це каже ясно й твердо, potwierджує це низкою безперечних фактів і перестерігає німців перед повторенням таких помилок. Він не ставить крапки над і, але його антиросійська концепція настільки переконлива, що остаточно висновки випливають із неї самі собою.

У цім значінні книги для німців і для майбутнього формування німецько-українських відносин. Але автор прислухався українській справі ще під іншим оглядом. Своєю книгою, головню її політичними висновками, він раз-назавжди спростував легенду про український рух як „німецьку інтригу“. Колиб ця легенда була правдива, то автор не мав би підстави так гірко (і так справедливо) дорікати своїм землякам за їх помилки в українській політиці. Бо коли німці що роблять, то роблять докладно й систематично. У тім-то й річ, що ніякої німецької інтриги й ніякого німецького пляну щодо України нема, а є лише „політика нагод“, і то політика досить неясна, непослідовна й непродумана. Що ми й без того знали. І що світ може тепер пізнати з книги Акселя Шмідта.

Сіромаха.

) Axel Schmidt: Ukraine, Land der Zukunft, Berlin 1939. Verlag Reimar Hobbing. 8, 206 сторін із 15 табл. та 2 мапами.

НА РОЗПУТТІ

Історія одної родини. Написав Р. Д. Савач. З перекладом Л. Нігирницького. Стр. 128. Видавництво „Українська бібліотека“. Видавець Іван Тиктор, Львів.

Оповідання одного адвоката, що через помилкове виховання не вдалося йому діти.

Ціна 50 центів.
Замовляйте в „Свободі“:
„Svoboda“
P. O. Box 346
JERSEY CITY, N. J.

Одинокий вислід з двох збо-

ПИТАННЯ І ВІДПОВІДІ

Питання: Я приїхав до Злучених Держав 1908 року і жив тут постійно аж до 1920 року. 1920 року я виїхав до краю, але 1923 року знову вернувся до Америки. Цим разом я приїхав сюди нелегально, через Канаду. Будучи в Америці допередньо, ще 1910 року я вибрав перші паєри, але про громадянство не старався. Чи можу я тепер стати громадянином Злучених Держав?

Відповідь: Ні. Тому, що Ви 1923 року вернулись до Злучених Держав нелегально, Ви не можете набути тутешнє громадянство. Ті діти, які Ви прожили тут попередньо, зовсім не рахуються. Тому, що Ви приїхали сюди нелегально перед 1 липня 1924 року, не підлягаєте депортації, але громадянством стати не можете. Можливо, що теперішній конгрес ухвалить такий закон, на основі якого всі, що приїхали сюди нелегально перед 1 липня 1924 року, будуть мати право залегалізувати свій побут і дістати громадянство Злучених Держав. Доки це не станеться, Ви в справі американського громадянства нічого позитивного зробити не можете, хіба що хочете виїхати за границю і там старатися дістати візу на законний візд.

Питання: Чи матроз, який 1926 року втік з корабля й перебуває у Злучених Державах, підлягає депортації, чи ні? Чи це правда, що 1917 року було ухвалене таке імміграційне право, що як матроз втече з корабля і перебує в Америці три роки, то після вже може тут правно жити?

Відповідь: На основі рішення Департаменту Праці, піддержаного федеральними судами, матрози, які втекли з кораблів після 30-го червня 1924 року, підлягають депортації, так само, як інші чужинці, що

нелегально приїхали до Злучених Держав після тої дати.

Питання: Я приїхав до Злучених Держав легально ще 1909 року, на паспорт свого приятеля, але зараз по вступі на американську землю я вживав і далі вживаю свого власного імені і назвища. Чи міг би я стати американським громадянином?

Відповідь: Ваша справа представляється так: Тому, що Ви приїхали сюди не під своїм власним іменем, Ваш побут в Америці, за імміграційним законом, вважається нелегальним. Однак тому, що Ви приїхали тут іще перед 1 липня 1924 року, Ви не підлягаєте депортації. Що, більше, Ви навіть маєте право старатися про громадянство. Бо всі ті люди, які нелегально приїхали до Злучених Держав перед днем 3-го червня 1921 року, мають спрому легалізуватися. Дістаньте собі два примірники аплікації на реєстрацію, формуляр ч. 659, і прочитайте на четвертій сторінці інформації, що треба робити, щоб дістати громадянські папери.

Питання: Чи можете дістати або довідатися для мене і подати приблизно число людей в європейських краях, які старуються дістати візи на приїзд до Злучених Держав?

Відповідь: На основі імміграційного закону, до Злучених Держав може річно приїхати лише 153,774 іммігранти. Кожного іммігранта пускають на квоту, призначену для його родинного краю. На основі з відомлень американських консулів в Європі, число аплікантів на американські візи 1-го січня 1939 року вже перевищило 513,000.

Найбільшу квоту має Англія. Звідти може річно приїхати до Америки 65,721 особа, але на ділі пересічно приїждить річно по 16,761 людей. З Німеччини справа стоїть інакше. Її квота є на 27,370 людей, а за візами на виїзд до Америки там уже зголосилось 240,000 осіб. Чехословацька квота є на 2,874 осіб, а зголосилось вже 36,868 людей. Угорська квота є на 869 осіб, а зголосилось по візу 24,842 апліканти. Те саме з Польщею. Звідти може правно до Злучених Держав річно приїхати лише 6,524 людей, а дотепер вже зголосилось 78,409 осіб. Квота Советського Союзу є на 2,712 осіб, а зголосилось 8,998; румунська квота є на 377 осіб, а зголосилось 13,716; литовська квота є на 386 осіб, зголосилось 5,606; еспанська 252 особи, а зголосилось по візу 3,066; югославська 845 осіб, а хоче приїхати 6,961. Англія й Італія це одинокі краї, з яких до Америки приїждить менше число людей, ніж приписує імміграційна квота.

ФЛІС.

УЖЕ ВИЙШЛА НАКЛАДОМ ОБЕДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В АМЕРИЦІ СЛАВНА ПОЕМА ІВАНА ФРАНКА

МОЙСЕЙ

в англійськїм перекладі
ВОЛОДИМИРА СЕМЕНИНИ
з передмовою Степана Шумейка
про життя й літературну діяльність
Івана Франка.

ЦІНА 50 ЦЕНТІВ.
Замовляйте в книгарні „Свободи“:

“SVOBODA”

81-83 GRAND ST., P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

НОВІ ТЕАТРАЛЬНІ КНИЖКИ З КРАЮ! ЗАМОВЛЯЙТЕ СЬОГОДНІ!

Берім біду за роги, велика збірка веселих сценок, пісень-куплетів, розмов та одноособових і збірних самоговірок, на веселий вечір 45 ц.
Вигадливий бурсак, комедія для молоді в 2-ох діях, з часів Хмельниччини (2 жінчини, 4 мужчин, дівчата, хлопці) 25 ц.
Ой три шляхи широкі, драма з сучасного життя в 4-ох діях, 8 муж., 5 жен. 30 ц.
Село на сцені, збірка монологів, діялогів, співів і представлення, які надаються для влаштування; ревії, вечірничі, товариські зібрання тощо 30 ц.
Інценізації вибраних творів Тараса Шевченка з 15 об-разками, укладу сцени та 6 піснями в нотах 40 ц.
Козачка, пєса на 4 дії, (10 мужчин, 3 жінчин, гурт) 30 ц.
Козацький рік, пєса на 3 дії в 5 відслонах, 5 муж., 4 жен. 30 ц.
Садок вишневий коло хати, пєса на одну дію, на підставі молодого життя Тараса Шевченка. 2 муж., 1 жінка, 6 дітей 25 ц.
Київ наш, історична драма на 5 дій з часу боїв українського війська з більшовиками, 8 муж., 2 жен. 30 ц.

“SVOBODA”

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

НИЖЧІ ЦІНИ

Ми можемо дати значно нижчі ціни, бо ми знизили значно свої сподівані видатки.

Наше заведення є цілковито викичене, але цього не зроблено для хвалби із жажливими коштами удержання. Тут ви заощадить гроші — розумно!

STEPHEN J. JEWUSIAK & SON
FUNERAL DIRECTORS

77 Morris St., Jersey City 34 E. 25 St., Bayonne
Phone: Bergen 4-5989 Phone: Bayonne 3-0540

Степан Мусіччук.

ЖИВІВА — ВІНЕЦЬ.

Сонце пригріло,
Жививо присіло,
Буде хлібець;
Господареві,
Властителейі
Живива — вінець.

А наше житю
Йі пшеничку збитю
Ще за весни:
Земельку зрили,
Цвіт підкосили
Люті кати.

Господар тужить
Дрибний дуже;
Що живив нема;
Діточки плачуть,
Хлібця не бачуть.
Нужда... Біда...

А вітер віє,
Де цвинтар мріє
З нових могил:
„Не плачте, діти,
Будете ситі,
Бог вам дасть сил!
Героїв слава,
В боях кривавих
Хай вас кріпнуть,
Земелька рідна
Потом правдним
Ще вас скормить.

Ворог наїстсья
І утруїтсья
У осени...
Будьтеж готові
І їдть нової
Волі — весни!

Сонце пригріє,
Жививо наспіє,
Буде хлібець;
Господареві,
Властителейі
Живива — вінець.

Гімнзсія.

В десяту річницю матури зі-халися ми на товариський зізд. Першого дня було прийняття, другого збірка в шкільнім будинку. У реценційній салі директор гімназії показав нам золоту книгу і попросив, щоб ми виписали до неї. Ми мали виписати до книги свої назвища та якийсь латинський афоризм. Ми уложили такий афоризм: „Вчимося не для школи, тільки для життя“. Але ніхто знав не вмів цього, перекласти латинською мовою.

Розмова.

Маргуліс стрічає на вулиці рабіна.
— Що чувати?
— Нічого.
— А як там з вашим сином?
— Записався до університету.
— Студіює?
— Так.
— Що?
— Астрономію.
— Астрономію? А що то є?
— Досліджує місяць і звiзди...
— Це добре, але що він робить у день?

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ

СТ. ЛУІС, МО.

З забави на вивольну боротьбу.

Українська прес. громада св. Володимира в Ст. Луїс, Мо., влаштувала 28-го травня полеву Службу Божу, а по Службі Божій спільний обід і піснїк. Підчас забави на піснїку вибрано на 1939 рік „королеву“ зоміж наших українських дітях. Більшістю голосів вибрано паню Марусю Куличичку, дочку широго парїота, українця М. Куличичкого. Та щоб вибір „королеви“ не остався тільки на голосі, громада постановила влаштувати Батьківський День, а по концерті коронувати вибрану „королеву“. День призначено на 25-го червня в. р. Свято батьків відкрив гарною промовою наш парїот, о. Л. Кушнір, а потім такі від промовою самого о. Л. Кушніра хор співав гарну вазанку українських пісень, а шкільні діти віддеклямували гарні і зворушливі деклямації, а накінеш „королева“ з року 1938 р. передала корону ново-вибраній „королеві“.

Опісля відбувся спільний обід, що його приготувало наше патріотичне сестрицтво. По обіді відбувся прийняття до слова представник громади, п. В. Шупляк. Промови всіх, що промовляли, обертались кругом нашого українського спільного змагання під теперішню пору, з бажанням якнайскоршого воскресення України. На спільний кінець забрав іше голос представник п. В. Шупляк і попросив присутніх про жертву на бойову акцію. Присутні на залик представника зложили дрібними датками \$5 і зложену суму вислано в призначене місце через „Обеднання“.

Присутній.

Що лекше?

Коло Миколи крухо з грїшми.

— Не розумію тебе, — говорить до нього приятель, — дозволяєш жінці робити довги. Чому не скінчиш раз з тим?

— Не, бо бачиш, мені лекше порозумітись з вірителями, як з моєю жінкою.

ВЕЛИКИЙ ГЕТЬМАН

Історичний роман. Написав Федір Дудко. Літературна бібліотека „Української культури“ ч. 1. Видавицтво „Українська культура“. Львів. Ілюстрації М. Бутковича. З друкарні Наукового Т-ва ім. Шевченка у Львові. Книжка великої 8-ми, стор 239. Це перший том повісти, що має назву „Між Сидлею й Харбидою“.

ЗМІСТ: Серед пенатів (має 13 розділів). На гетьманському бенкеті (8 розділів). Давлю й небезі (5 розділів). Орел не ловить мух (17 розділів). В тексті 6 малюнків на цілу сторінку. На задній обгорці читаємо отсі слова: „На вивченні подій минулого сталимо свої характер і куюмо шляхи до кращого майбутнього. Ювілейне видання. У паміть 250-ліття (1687—1937) обрання на гетьманство нашого найбільшого державника, Рого. Милости гетьмана Івана Мазепи. Хай ця ювілейна книжка дійде до рук кожного українця!“

Книжка написана з великим розмахом. У ній багато ріжних історичних документів і описів ріжних подій на гетьманському дворі. Добре змальований характер Мазепи і його тонка політика.

Ціна \$1.75.

Замовляйте в „Свободі“:

“SVOBODA”
P. O. Box 346
Jersey City, N. J.

Невідповідний обект.

Біл і Джан нудяться в поїзді. В передній вагона якийсь пан дрімає.

— Біл, — каже Джан, — підійди до нього і запитайся його, чи вміє він грати в „шокера“.

По хвилині Біл вертається і каже:

— Нема що з ним грати, вміє!

Чому ні?

Вона: — Подумай, в Америці платять по 20 злотих за жінку. Страшне!

Він: — Чому? Добра жінка варта навіть 20 злотих!

Докір.

Жінка: — Скільки разів ти побачиш яку гарну жінку, забуваш, що ти вже женатий.

Чоловік: — Зовсім навпаки: я саме тоді собі це пригадую.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.

Урядові години: рано від 10 до 12. Вечір від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

ЗАНЕДБАНІ ХРОНІЧНІ НЕДУГИ

доводять до безпотрібного терпіння. Аналіза крови, лучі „Екс“, аналіза сечі, медична екзамінація ПО НИЗЬКІЙ ЦІНІ забезпечують удачну діагнозу. Ревматичні стани, „Гей фібер“, астма, клопоти відходової книжки, піхура, залоз і широк лікується модерними способами. — ПІРАДА ДАРОМ.

DR. DERUNA

128 East 86th St., New York City.
Кожного дня від 10—2. Години від 4—9. У неділі від 10—2.

Особна ждальня для жінок.

МИРОН ЛИТВИН

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Без ріжниць, як далеко позад Погарком. Вразі потреби телефонуйте до нас. Обслуга шара і тєса. — Офіс:
383 MORRIS AVENUE,
cor. Springfield Ave.
NEWARK, N. J.
Phone: Essex 3-8347

ІВАН БУНЬКО

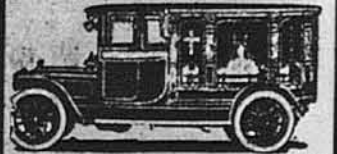
Новий Український Ундертейкер заряджує погребам по ціні так низькій, як \$150. Обслуга найкраща.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRAMERCY 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНІМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 E. 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel. Orchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 PROSPECT AVENUE,
(cor. E. 185 St.), BRONX, N. Y.
Tel. Melrose 5-6577

ТАРЗАН І СЛОНОЛЮДИ

(37)

Спайк і Трол, качаючись по землі й обкладаючи себе взаємно кулаками, не знали, що діється довруги них і не бачили, що десять слонів зо своїми дивовижними поганнями наступають на них. Зате Гонфала налякалась. Сама вона не знала, що в тім положенні робити. Людей з львами вона не боялась, але слонів...

У той час Станлі Вуд і його чонрі воїни пробивались нетрами, шукаючи Гонфали. Вони догадувались, що її схопили якісь люди. Але як було знайти сліди тих схоплювачів? Якби так був між ними Тарзан, то справа виглядала б далеко лекше. Проте Вуд видержливо продовжував розшуки.

Вийшовши з лісу, його вазіри нагло зупинились. Вони побачили на землі сліди стада слонів. Та, не знайшовши біля них людських слідів, вони впевнялись, що це були дикі слони. Вони подались далі в безнадійні розшуки. Нероз'їм видавалося, що Гонфала зникла десь у повітрі.

Перетомлено і знеохочено посувались вазіри і Вуд уперед. По кількох годинах такої томливої подорожі один з чорних нагло закликав: „Дивись, пане! Якесь місто!“ Вуд поглянув у той бік і здумівся. Справді оподаль перед ними лежало місто, велике цивілізоване місто, а не якесь село.